

[Hilmar Baunsgaard.]

statsministeren i, at beskæftigelsen må prioriteres som den første opgave. Det er, som statsministeren udtrykte det, aldeles uacceptabelt — selv med den nuværende internationale krise som baggrund — at have en 140-150.000 arbejdsløse. Det er en urimelig tomgang i det danske samfund, og det er en urimelig tilværelse for de mennesker, der rammes af det.

Vi er altså enige i, at beskæftigelsen må prioriteres som den første og vigtigste opgave, man skal sætte ind over for.

Men jeg må samtidig sige, at statsministeren i sin tale nok kom til at reducere hensynet til betalingsbalanceunderskuddet mere, end holdbart er. Dette at prioritere beskæftigelsen højest mener jeg ikke er for eneligt med, om man i for stærk grad negliger hensynet til betalingsbalancen. Man kan ved hjemlige foranstaltninger sikre en bedre beskæftigelse på kort sigt, men vi kan ikke opretholde den bedre, den højere beskæftigelse, hvis vi ikke får bedre styr på betalingsbalancen, end vi har haft i de sidste mange år. Jeg tror, det ville være alt for optimistisk, om man negligerede betalingsbalancen og indstillede sig på, at alene ved beskæftigelsesforanstaltninger besluttet her i landet kunne vi så klare fremtiden. Det kan vi ikke. Derfor må jeg sige, at skal beskæftigelseslinjen i regeringens politik være holdbar, det vil sige, skal den få betydning for mere end blot det allerkorteste sigt, så må der væsentlige besparelser til, bl. a. fordi vi allerede ved, at der er et underskud i statsfinanserne. Ingen er i stand til at sige eksakt, hvor stort det underskud bør være i den nuværende situation, men der er et betydeligt underskud i forvejen, og at forøge det med nogle milliarder fra nye beskæftigelsesforanstaltninger, det anser vi i hvert fald fra det radikale venstres side for at være for risikobetonet. Derfor må vi sige: når man vil — og dér er vi enige — gennemføre en række beskæftigelsesforanstaltninger, så vokser behovet

for besparelser på andre områder i den offentlige sektor.

Vi, der står bag ved skatteforliget fra september sidste år, og som for en stor dels vedkommende havde en aftale om besparelser, der så nogenlunde kunne modsvare skattelettelserne, vi må jo nok i fællesskab erkende, at der aldrig er blevet konstateret et flertal bag just de besparelser, vi fandt frem til. Det kan vi synes er urimeligt, det kan vi synes er uklogt af de andre partier, herunder regeringspartiet, men det er altså bare en kendsgerning. Derfor er det selvfølgelig nødvendigt, at vi, der har været med til at udarbejde besparelsesforslag, viser smidighed, for kravet om at ville samarbejdet, at vise vilje til det, er jo ikke bare et krav, der rettes til regeringen, det rettes også til os i oppositionen. Derfor må vi selvfølgelig vise smidighed, men denne smidighed kan ikke udvides til en kraftig reduktion af den samlede størrelsesorden, besparelserne var opstillet i. Jeg tror altså, man er nødt til mere realistisk, end man efter min opfattelse hidtil har gjort fra socialdemokratiets side, at se i øjnene, at deres egen beskæftigelsespolitik stiller krav mere vidtgående, end man hidtil har villet erkende det.

Så er der en anden ting i beskæftigelsespolitikken, som jeg synes det er nødvendigt at få understreget. For det første må vi gøre os klart, at vi som deltagere i en international krise ikke vil alene ved egen indsats kunne afskaffe hele beskæftigelsesproblemet. Derfor skal der være deltagelse i internationalt samarbejde, men der skal også være, selvfølgelig, en vilje til at afskaffe den del af arbejdsløsheden, som vi kan gøre ved egne kræfter. Men her er det meget, meget væsentligt, at man ikke forveksler den opgave øjeblikkelig at gøre en indsats for at mindske arbejdsløsheden med en filosofi om langsigtet at ville ændre ved vores vilkår, uden at man har gjort sig klart, at dette så er en principiel ændring.

Lad mig nævne to eksempler, der måske